

Managementrapportage Werk en Inkomen 2020

Datum November 2020

Versie Versie 1

Conclusie

In deze managementrapportage (hierna: marap) is te zien dat sinds de coronacrisis het aantal bijstandsuitkeringen stijgt. De afgelopen jaren was er, onder andere naar aanleiding van het nieuwe beleid, een daling in gang gezet. Begin van het jaar 2020 zette deze daling door, maar toen kwam de coronacrisis en de bijbehorende crisismaatregelen waardoor alles er nu anders uitziet. In Wassenaar is het aantal bijstandsuitkeringen op 31 juli 2020 met 15 uitkeringen gestegen. Voor Voorschoten geldt dat het bestand met 14 uitkeringen is gestegen.

In 2019 is voor het eerst gewerkt met een indeling in een re-integratie- en een participatiedoelgroep. Circa de helft van de cliënten van beide gemeenten viel in juli 2020 in de re-integratiegroep, dit is bij Wassenaar iets meer dan in Voorschoten.

Daarnaast is te zien dat het gebruik van de minimaregelingen in de gemeenten Wassenaar en Voorschoten in de afgelopen maanden ongeveer gelijk blijft. Het aantal aanmeldingen bij Plangroep is zowel in Wassenaar als in Voorschoten vergelijkbaar met vorig jaar. Er heeft geen sterke daling of stijging plaatsgevonden.

Toelichting managementrapportage

Eind 2018 heeft de gemeenteraad het Re-integratie- en Participatiebeleid 2019-2022 (Z/18/22651 (Voorschoten) en Z/18/22652 (Wassenaar)) vastgesteld. Hierin, alsook in de samenwerkingsovereenkomst Werk en Inkomen, is opgenomen dat per periode gerapporteerd wordt over de stand van zaken. Daarbij wordt ook gerapporteerd over het Minimabeleid 2019-2022 (Z/18/21513/82979 (Voorschoten) en Z/18/027085/110528 (Wassenaar)).

Binnen deze rapportage wordt de ontwikkeling van de afgelopen maanden januari 2020 t/m juli 2020 weergegeven, zodat de effecten van de coronacrisis hierbij zichtbaar worden. Voor een vergelijking met 2019 wordt verwezen naar de marap halfjaarlijkse evaluatie 2019.

Deze marap ziet er op sommige punten iets anders uit dan de voorgaande twee, cijfers kunnen soms afwijken ten opzichte van eerdere rapportages. Dit is het gevolg van een al langer durend proces binnen de gemeente Leidschendam-Voorburg waarin alle data van het sociaal domein uit verschillende systemen wordt samengebracht in één datapakhuis en wordt gestreefd naar een meer uniforme wijze van monitoring. Ten slotte kunnen cijfers afwijken door de verwerking van mutaties binnen een dossier.

Bij deze rapportage is tevens de Divosa Benchmark Werk en Inkomen gevoegd.

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk worden ontwikkelingen binnen de arbeidsmarktregio en andere landelijke of lokale ontwikkelingen besproken. In hoofdstuk 2 worden de kosten- en bestandsontwikkeling beschreven. Hoofdstuk 3 gaat in op de effectiviteit van re-integratie. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 het onderdeel participatie besproken. Hoofdstuk 5 in op de meest opvallende zaken uit de Divosa Benchmark Werk en Inkomen. Ten slot gaat hoofdstuk 6 over de ontwikkelingen binnen de schuldhulpverlening en het minimabeleid.

Wanneer het in het rapport wordt gesproken over aantallen, gaat het om het aantal huishoudens en om het aantal bijstandsuitkeringen binnen de gemeenten. Bij vorige monitor werd gesproken over aantal dossiers, in deze monitor wordt er gesproken over aantal uitkeringen (welke betrekking kunnen hebben op zowel alleenstaanden als meerpersoonshuishoudens). Verder wordt de term 'cliënten' gebruikt; hiermee wordt bedoeld op de hoofdaanvragers van een bijstandsuitkering.

Om het lezen van de grafieken te vereenvoudigen, zijn **aantallen** altijd met **blauwe staven** aangeduid, **procentuele verdelingen** met **groene staven**, eventuele **kosten of budgetten** worden in **grafiek en tabellen met rood** aangeduid.

In sommige situaties staat expliciet benoemd dat het om cijfers over alle drie de gemeenten gaat (Leidschendam-Voorburg, Wassenaar en Voorschoten). Dat gaat met name om de grafieken van de Divosa benchmark. Daar is het niet mogelijk om onderscheid te maken tussen de verschillende gemeenten.

Net als in voorgaande jaren, wordt onder het aantal bijstandsuitkeringen de Participatiewet, de inkomensvoorziening voor ouderen en gedeeltelijk arbeidsongeschikten (IOAW en IOAZ), en de bijstand voor zelfstandigen (Bbz) gerekend.

Hoofdstuk 1 Context

Macro-economische ontwikkeling

Ontwikkelingen in de gemeente Voorschoten en Wassenaar en de arbeidsmarktregio zijn niet los te zien van de landelijke economische ontwikkelingen. Begin van dit jaar is de coronacrisis ontstaan. Terwijl de gevolgen van de crisis nu al zichtbaar zijn, zijn tegelijkertijd de verwachtingen voor het verdere verloop van het jaar moeilijk te bepalen. De te verwachten toename in het eigen bijstandsbestand (zoals verderop in deze monitor toegelicht) is niet los te zien van ontwikkelingen bij het UWV.

Verschillende rapporten wijzen op een toename aan werklozen bij het UWV in onze arbeidsmarktregio.

Elk jaar worden de economische verwachtingen door het CPB in de juniraming gepresenteerd. Dit jaar zijn binnen de juniraming van het CPB 4 scenario's geschetst, variërend van een stijging van het bijstandsvolume met 15% tot een stijging van 51%¹. Het verloop van de coronacrisis laat zich echter lastig voorspellen.

Ontwikkelingen arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal

Het landelijke beeld afgelopen juli geschetst door het UWV²

In de afgelopen maanden is het aantal toegekende WW-uitkeringen fors toegenomen. Het totaal aantal lopende WW-uitkeringen is gestegen naar het niveau van 2018 (in juli 2020 waren bijna 420.000 mensen werkloos, dit is 4,5% van de beroepsbevolking CBS). De grootste stijging van WW-instroom was te zien in april. Inmiddels is er een voorzichtige daling van de WW-uitkeringen. De verwachting is wel dat het volume in de komende periode structureel hoger zal zijn, met mogelijke pieken als gevolg van faillissementen. Logischerwijs is deze ontwikkeling afhankelijk van welk scenario (CPB raming juni 2020) zich ontvouwt.

Regionale Maandcijfers Arbeidsmarktinformatie Zuid-Holland Centraal^{3,4}

Het aantal WW-uitkeringen in Zuid-Holland Centraal lag juli op 5.430 uitkeringen versus 4.589 in eind december 2019. Een toename van circa 850 uitkeringen. De vacaturemarkt kende een beperkte krimp. Ondanks de flinke toename van werkzoekenden met een vijfde in de periode februari tot juni 2020, ervaren werkgevers toch schaarste op de arbeidsmarkt voor de invulling van veel voorkomende vacatures in zorg, ICT en bouw.

De WW-uitkeringen namen tussen februari en juni 2020 vooral toe bij werkzoekenden met een dienstverlenend beroep, een transport & logistiek beroep, een commercieel beroep en bedrijfseconomisch of administratief beroep (zie verandering in de grafiek 'Verandering naar sector in juni 2020'). Bij beroepen

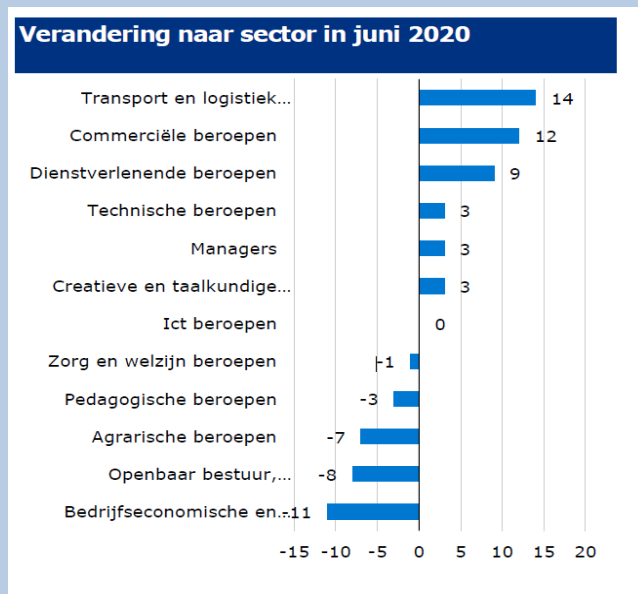
¹ Juniraming 2020 (juni 2020)

² Kenmerken nieuw toegekende WW-uitkeringen in de periode 17 maart tot 29 juni 2020

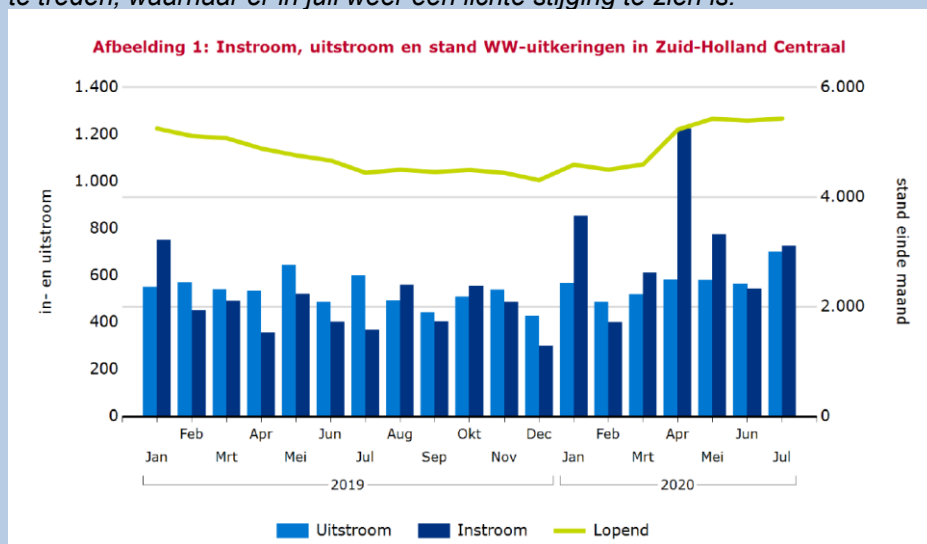
³ Regionale Maandcijfers Arbeidsmarktinformatie Zuid-Holland Centraal (juli 2020 UWV)

⁴ Rapport UWV ontwikkeling ZHC (juli 2020)

binnen de sector transport & logistiek waren het vooral hulpkrachten en chauffeurs klein vervoer die in de WW terecht kwamen. Kansen doen zich nu vooral voor in de zorg, ICT en bouw. Zie onderstaande grafiek voor de veranderingen per sector. De sectoren met een tekort aan mensen staan onderaan in de min aangegeven. In deze sectoren zijn dus nog banen te vinden en kunnen mensen geplaatst worden.

De maandcijfers van het UWV voor de arbeidsmarktregio ZHC laten hetzelfde beeld zien als hiervoor is geschetst. Afbeelding 1 laat de instroom, uitstroom en stand van zaken zien wat betreft het aantal WW-uitkeringen binnen ZHC. De stijging in maart en april goed waar te nemen. Begin juni lijkt een stabilisatie op te treden, waarnaar er in juli weer een lichte stijging te zien is.

Tabel 2 laat de kenmerken zien van de mensen met een WW-uitkering binnen ZHC. Te zien is dat 12% van het bestand bestaat uit jongeren onder de 27 jaar. Dit was afgelopen jaar 14% en is dus iets gedaald in de afgelopen periode. Zij maken zelden gebruik van de WW-uitkering of maar voor een korte periode, doordat zij weinig tot geen WW-rechten op hebben gebouwd. De leeftijdsgroep boven de 50

jaar is licht gestegen. Wanneer gekeken wordt naar de duur van een WW-uitkering valt op dat 63% niet langer dan 6 maanden gebruik maakt van de WW-uitkering. Of zij binnen deze periode een andere baan hebben gevonden of geen recht meer hebben op een WW-uitkering is onduidelijk.

Onderzoeksbureau AEF⁵ verwacht dat de meeste inwoners in het najaar in aanmerking komen voor een bijstandsuitkering, omdat zij nu nog gebruik kunnen maken van andere regelingen of omdat hun WW-uitkering afloopt. Daarnaast verandert ook de samenstelling van de groep die te zijner tijd instroomt, waardoor de gemeente voor een nieuwe uitdaging komt te staan.

Tabel 2: Kenmerken WW-uitkeringen

Arbeidsmarktregio	Stand	Aandeel
	Jul 2020	%
Zuid-Holland Centraal	5.430	100%
Geslacht		
Man	2.722	50%
Vrouw	2.708	50%
Onbekend	<10	-
Leeftijd		
< 27 jaar	644	12%
27 - 50 jaar	2.565	47%
> =50 jaar	2.221	41%
Onbekend	<10	-
Verstreken duur		
< 6 maanden	3.417	63%
6 tot 12 maanden	1.053	19%
1 tot 2 jaar	821	15%
2 jaar of langer	139	3%
Opleidingsniveau		
Geen startkwalificatie	1.148	21%
Havo/VWO	368	7%
MBO vanaf niveau 2	1.232	23%
HBO/bachelor	981	18%
WO/master	484	9%
Onbekend	1.217	-

⁵ Financiële bijwerkingen van corona

Lokaal beeld WW-uitkeringen⁶

De tabel hieronder laat zien dat er op 31 juli 2020 in de gemeente Voorschoten 295 en in Wassenaar 300 mensen een WW-uitkering ontvingen. Dit betekent dat in Voorschoten 2,3% en in Wassenaar 2,5% van de beroepsbevolking geen baan heeft. Dit versus 3,2% in heel Nederland.

Tabel 1: Stand WW-uitkeringen

	Stand	WW
	Jul 2020	%
Nederland	300.801	3,2%
Zuid-Holland Centraal	5.430	2,8%
Gemeenten		
Lansingerland	797	2,3%
Leidschendam-Voorburg	1.161	3,0%
Pijnacker-Nootdorp	678	2,2%
Voorschoten	295	2,3%
Wassenaar	300	2,5%
Zoetermeer	2.199	3,3%

Ontwikkelingen arbeidsmarktregio Haaglanden⁷

In vergelijking met de arbeidsmarktregio Haaglanden, waaronder de gemeenten Den Haag, Rijswijk, Delft, Westland en Midden-Delftland vallen, worden de gemeenten binnen ZHC op veel vlakken iets minder hard getroffen. Zo werkt in ZHC 27% van alle werknemers in een sector die te maken heeft met een grote krimp van werkgelegenheid in vergelijking met 32% in de arbeidsmarktregio Haaglanden. Binnen ZHC werkt 16% van de werknemers in de zwaarst getroffen sectoren en in Haaglanden is dit 22%. Landelijk wordt dit beeld herkend; de grote steden lijken harder te worden getroffen dan kleinere gemeenten. Dit beeld komt overeen met de groei in de bijstand. De krimp en de impact op de verschillende sectoren komen grotendeels overeen. De arbeidsmarktregio Haaglanden heeft binnen dezelfde sectoren tekorten of met krimp te maken als in de arbeidsmarktregio ZHC.

⁶ Rapport UWV ontwikkeling ZHC (juli 2020)

⁷ Coronacrisis: impact op de werkgelegenheid in Haaglanden (juni 2020)

Hoofdstuk 2: kosten- en bestandsontwikkeling

Kostenontwikkeling

In tabel 2.1 is het BUIG-budget van 2020 te zien. Zoals te zien het definitief BUIG budget hoger vastgesteld dan het nader voorlopig BUIG budget. Dit komt mede doordat de corona crisis in het nader voorlopig budget nog niet was meegenomen.

Tabel 2.1: Ontwikkeling BUIG-budget en kosten bijstandsuitkering

Onderdeel	Voorschoten	Wassenaar
	2020	2020
Nader voorlopig Budget BUIG	€ 4.578.013	€ 5.998.615
Definitief Budget BUIG	€ 5.783.222	€ 6.222.213

Bestandsontwikkeling

Tabel 2.2 laat de omvang van het bijstandsbestand en de toename in de periode januari t/m juli 2020 zien. Op 31 juli 2020 was het aantal uitkeringen ten opzichte van 31 dec 2019 met in totaal 14 uitkeringen toegenomen in Voorschoten, en met 15 in Wassenaar.

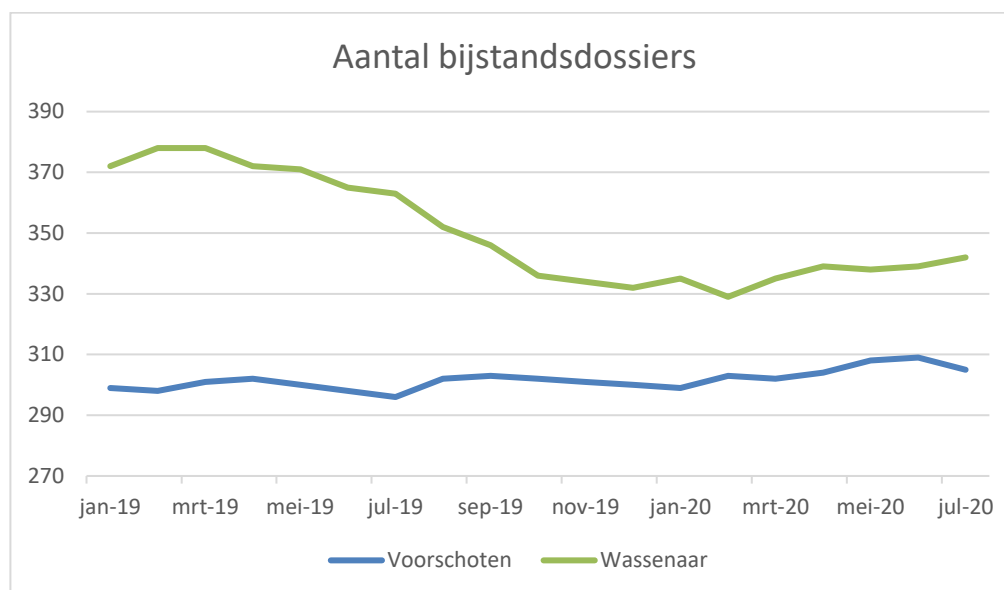
Bij onderstaande tabel moet worden opgemerkt dat de eindstand van 2019 kan verschillen met eerder vermelde eindstand in vorige Marap; door mutaties die in het volgende jaar gedaan worden, kan een bijstandsuitkering met terugwerkende kracht worden toegekend of beëindigd. Daarom zitten er lichte afwijkingen tussen beide getallen.

Tabel 2.2: Aantal bijstandsuitkeringen in juli 2020

	Voorschoten	Wassenaar
Aantal bijstandsuitk. 31 dec 2019	290	328
Aantal bijstandsuitk. 31 juli 2020	304	343
Toename aantal uitkeringen	14	15
Procentuele daling of stijging	5,1%	4,6%

In onderstaande grafiek is het verloop van het aantal bijstandsuitkeringen van 2019 tot nu weergegeven. Door de aantrekkende arbeidsmarkt en het nieuw ontwikkelde re-integratie en participatiebeleid was er bij Wassenaar een dalende lijn te zien nam het aantal bijstandsuitkeringen af. Tot februari van dit jaar, daarna is voor beide gemeenten een lichte stijging te zien. Dit komt mede door de coronacrisis en het feit dat er hierdoor mensen hun baan verliezen en mensen geen andere baan kunnen vinden. In juli is er voor de gemeente Voorschoten weer een daling te zien.

Grafiek 2.1 Verloop van het aantal bijstandsuitkeringen

Tabel 2.3 en grafiek 2.2. en 2.3 geven de in- en uitstroomcijfers in 2020 weer (nieuw geopende en beëindigde dossiers). De belangrijkste redenen van instroom zijn het wegvallen van arbeid of verhuizing vanuit een andere gemeente.

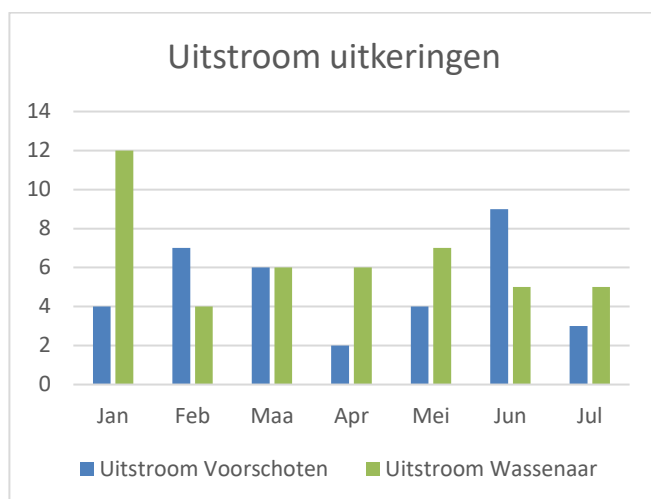
Zoals te zien is in de tabel 2.3 hieronder, is de uitstroom in Voorschoten en Wassenaar minimaal, mede vanwege het feit dat er door de coronacrisis minder banen zijn. Ook is de instroom iets hoger, doordat meer mensen vanwege de crisis een beroep moeten doen op de bijstand.

Nader onderzoek heeft uitgewezen dat het aantal moeilijk plaatsbare cliënten toeneemt. Dit zijn de cliënten met een lange afstand tot de arbeidsmarkt.

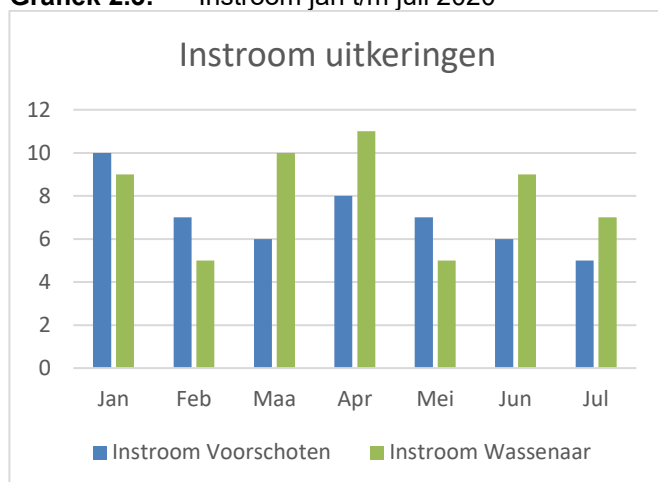
Tabel 2.3: In- en uitstroomcijfers januari t/m juli 2020

	Voorschoten	Wassenaar
Instroom totaal (aantal)	49	56
Uitstroom totaal	34	35

Grafiek 2.2: Uitstroom jan t/m juli 2020

Grafiek 2.3: Instroom jan t/m juli 2020

Categorieën

In plaats van een brede focus op alle cliënten, is in het Re-integratie en Participatiebeleid een splitsing aangebracht tussen de doelgroep re-integratie en participatie. In welke groep (re-integratie of participatie) een cliënt valt, wordt bepaald op basis van de afstand tot de arbeidsmarkt.

Binnen het beleidsplan is ervoor gekozen om de focus te leggen op de doelgroep 're-integratie'. Deze ontvangen intensieve begeleiding vanuit team werk. De groep valt in categorie 1. Hierbinnen wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën:

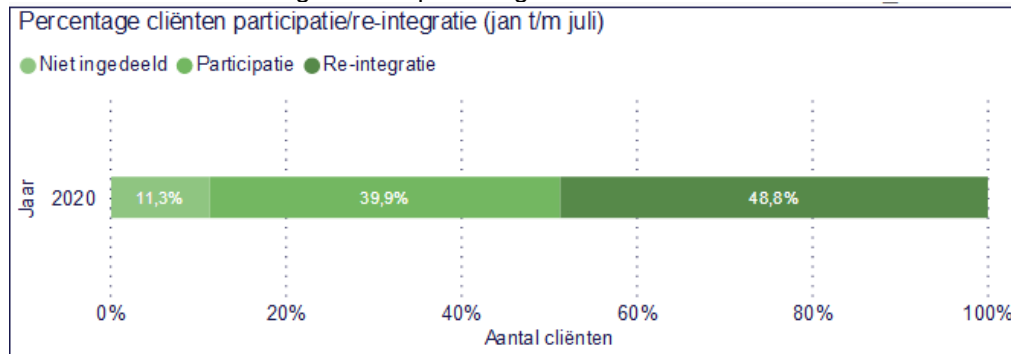
- 0-3 maanden afstand
- 4-12 maanden afstand
- 12-24 maanden afstand en
- beschut werk/banenafpraak (categorie 2b)

De cliënten met meer dan 24 maanden afstand tot de arbeidsmarkt vallen onder de doelgroep 'participatie'. Hierbij wordt ingezet op het meedoen in de maatschappij: dit zijn categorieën 2a en 3b.

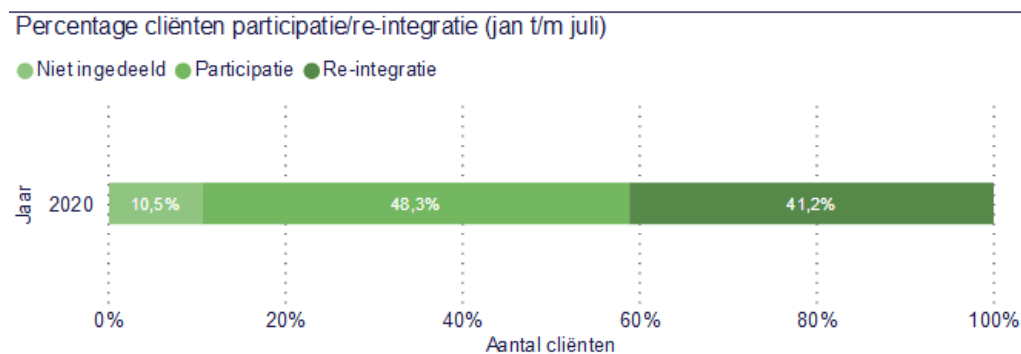
In totaal valt in juli 2020 circa 49% van het cliëntenbestand van Voorschoten en 41% van het cliëntenbestand van Wassenaar onder re-integratie, en respectievelijk 40% en 48% onder participatie. Het overige deel van het bestand is nog niet ingedeeld.

De verdeling van het bestand over de verschillende categorieën is in grafiek 2.2 voor Voorschoten te zien en in grafiek 2.3 voor Wassenaar. 10% á 11% is nog niet ingedeeld; dit komt omdat het bijvoorbeeld nieuwe instroom betreft. Binnen de verdeling van het bestand zitten geen grote verschuivingen wel is in Wassenaar een lichte verschuiving te zien naar de categorieën met een lange(re) afstand tot de arbeidsmarkt genaamd de participatie doelgroep.

Grafiek 2.2: Verdeling cliënten per categorie Voorschoten

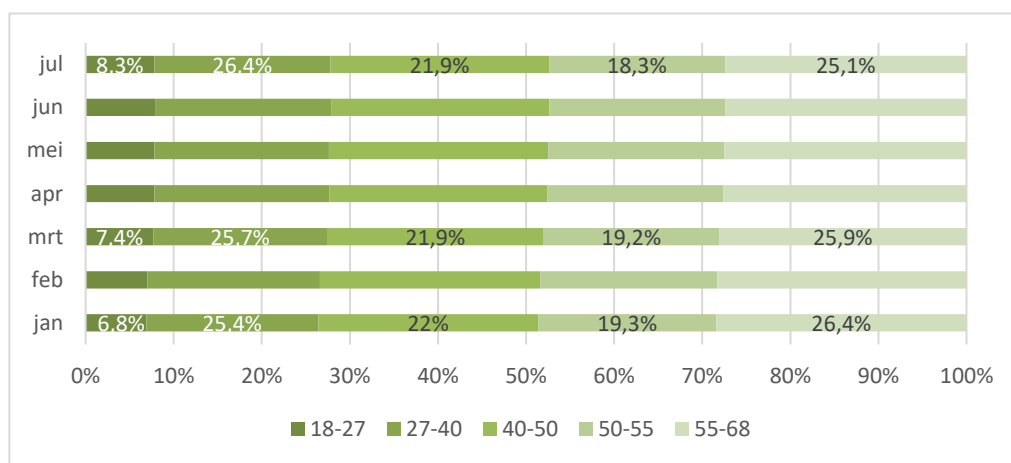
Grafiek 2.3: Verdeling cliënten per categorie Wassenaar

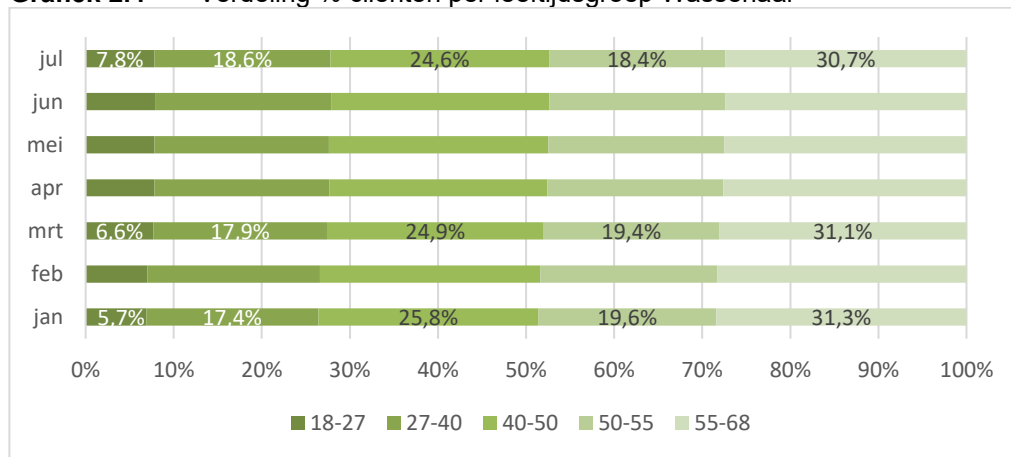
Leeftijd

Om te zien of er een toename is in het aandeel jongeren in het bijstand bestand is bekeken hoe groot het aandeel jongeren in januari, maart en in juli van dit jaar was. In de grafiek 2.4 word per maand het aandeel getoond van de verschillende leeftijdsgroepen in het gehele bijstand bestand getoond van Voorschoten. In grafiek 2.5 is de verdeling van Wassenaar te zien. Bij beide gemeente is het aandeel jongeren met circa 2% gestegen. De doelgroep 27 tot 40 jaar is met 1% gestegen en de rest is licht gedaald.

Grafiek 2.4 Verdeling % cliënten per leeftijdsgroep Voorschoten

Grafiek 2.4 Verdeling % cliënten per leeftijdsgroep Wassenaar

Wanneer er naar het aantal jongeren wordt gekeken dat in de afgelopen periode is ingestroomd, blijkt dat de instroom net als bij het UWV groter (zie afbeelding hieronder) wordt. Begin van het jaar ontvingen 16 jongeren in Voorschoten en 11 in Wassenaar een bijstandsuitkering en in juli van dit jaar waren dit er voor Voorschoten 32 en in Wassenaar 27. Voor beide gemeenten een verdubbeling in aantallen.

Afbeelding UWV⁸ Instroom jongeren tot 27 jaar

WW rechten

Jaar	Gemeente	Lopend	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul
Totaal			73	79	118	181	196	178	172
2020	Leidschendam-Voorburg		46	48	77	119	126	107	113
	Voorschoten		16	20	23	34	38	36	32
	Wassenaar		11	11	18	28	32	35	27

---

⁸ Cijfers van de website: www.arbeidsmarkt cijfers.nl

Hoofdstuk 3: re-integratie

In dit hoofdstuk worden de kosten voor re-integratietrajecten benoemd en de resultaten met betrekking op de verschillende plaatsingen weergegeven. Daarnaast worden de uitstroom resultaten beschreven en komen handhaving en maatregelen aan bod.

Kosten

Tabel 3.1 toont de totale kosten voor alle re-integratietrajecten in de periode jan t/m juli 2020:

Tabel 3.1: Kosten re-integratie

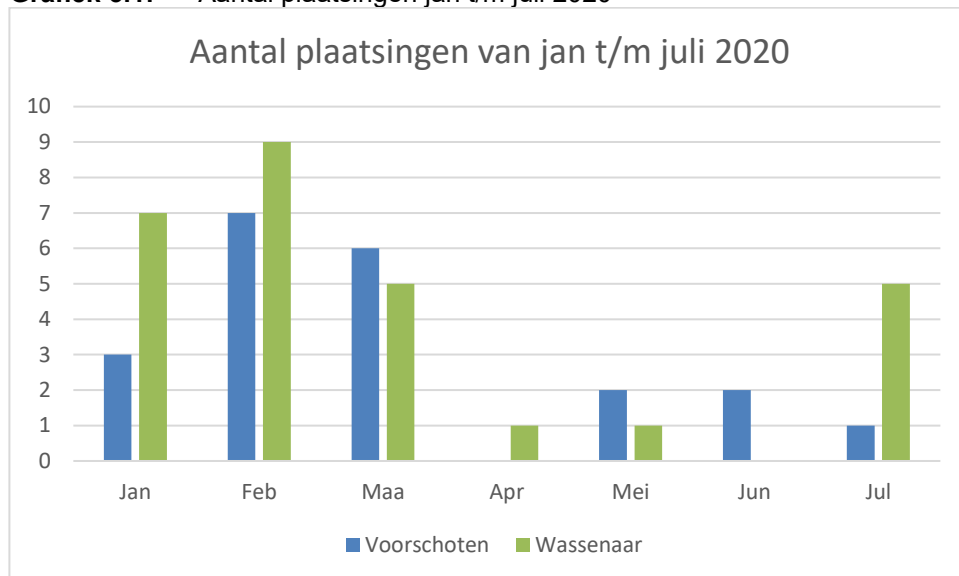
	Voorschoten	Wassenaar
Totale kosten	2020	2020
Re-integratietrajecten	€ 77.326	€ 108.720

De totale kosten voor de re-integratietrajecten voor Voorschoten waren in 2020 €77.326 en die van Wassenaar waren €108.720. De inzet van het aantal re-integratietrajecten is afgenomen. De grootste verklaring hiervoor is de corona-crisis en de bijbehorende crisis maatregels. In de lockdown werden re-integratietrajecten stop gezet en bedrijven bieden geen nieuwe trajecten aan vanwege de onzekere toekomst. Een vergelijking met 2019 kan gevonden worden in de Marap van oktober 2019, welke tevens naar de Raad is verzonden.

Plaatsingen

Eén van de mogelijke manieren om uitstroom te realiseren, is het zoveel mogelijk plaatsen van cliënten op werkplekken. Het gaat binnen de doelgroep re-integratie om degenen met een afstand tot 2 jaar van de arbeidsmarkt. Onder de zogenaamde 'plaatsingen' vallen alle vormen van een parttime of fulltimebaan, dus ook de 0-urencontracten, uitzendwerk of flexensie. Ook de activiteiten begeleiding terug naar school en nieuw beschut worden als plaatsing gezien en zijn dus meegeteld.

Zoals te zien is in grafiek 3.1 loopt het aantal plaatsingen vanaf maart terug en is er sommige maanden zelfs geen of 1 plaatsing geweest. In totaal zijn er in 2020 tot en met juli, 21 cliënten uit Voorschoten en 28 uit Wassenaar begeleid naar dergelijke werkplekken (plaatsingen). Dit is fors minder dan vorig jaar het geval is. De verklaring hiervoor is wederom te vinden in het coronacrisis en de bijbehorende maatregelen. Er zijn minder vacatures binnen de arbeidsmarkt en re-integratietrajecten worden stopgezet.

Grafiek 3.1: Aantal plaatsingen jan t/m juli 2020

Deze cliënten zijn, indien zij een bijstandsuitkering ontvangen, niet per definitie uitgestroomd uit de bijstand; wel zijn plaatsingen nodig om de uitstroom zoals hieronder in de grafiek 3.2 te zien is te realiseren.

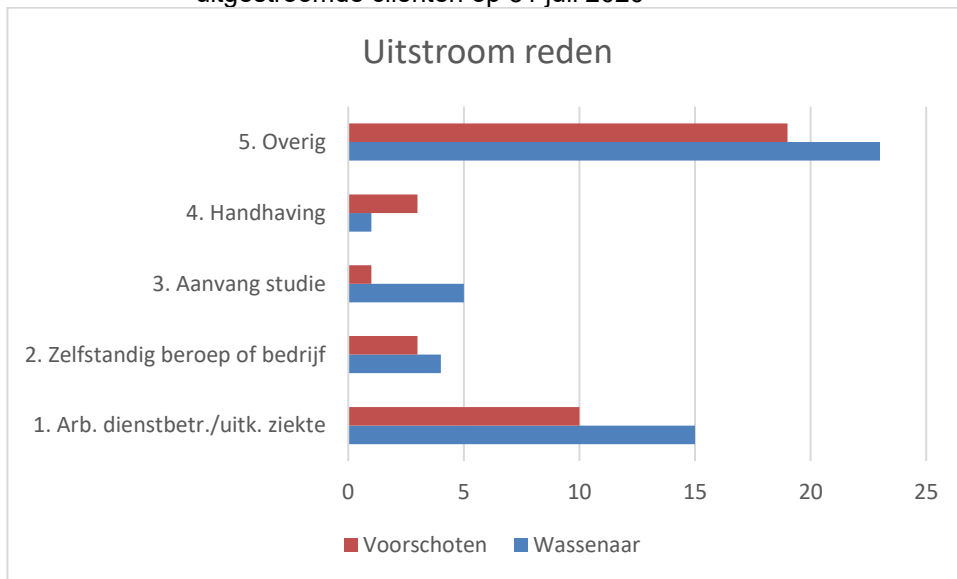
Uitstroom

Uitstroom kan op diverse wijzen plaatsvinden, waaronder uitstroom naar werk, naar een zelfstandig beroep of bedrijf, naar onderwijs en door handhaving. Dit zijn de aspecten waar de gemeente invloed op heeft. Ook zijn er andere redenen tot uitstroom, zoals verloop (verhuizingen, detentie of andere in de persoonlijke situatie van de cliënt gelegen factoren). Hier heeft de gemeente geen invloed op en is in de onderstaande grafiek als overig gespecificeerd, dit betreft de grootste groep. Zoals te zien in de Divosa benchmark komt dit beeld overeen met andere gemeenten.

In de grafieken 3.2 is per genoemde reden te zien hoeveel procent cliënten er in de afgelopen periode jan t/m juli 2020 volledig zijn uitgestroomd in de gemeente Voorschoten en daarna Wassenaar. De grafiek toont het aandeel in percentage ten opzichte van alle uitgestroomde cliënten. Een van de voornaamste redenen van het volledig uitstromen waar de gemeenten invloed op hebben, is de uitstroom naar arbeid (eventueel middels een zelfstandig beroep of bedrijf).

Grafieken 3.2: Redenen uitstroom uit de bijstand, in percentages van totaal uitgestroomde cliënten op 31 juli 2020

Hoofdstuk 4: Participatie

In dit hoofdstuk worden kort de ontwikkelingen op het gebied van participatie beschreven. In de voorjaarsmonitor wordt deze doelgroep uitgebreid besproken.

Participatie

In plaats van een brede focus op alle bijstandsgerechtigden, is in het huidige re-integratie en participatiebeleid een splitsing aangebracht in doelgroepen re-integratie en participatie. Cliënten met een korte afstand tot de arbeidsmarkt krijgen een intensieve begeleiding van de consulenten Werk (doelgroep re-integratie).

Cliënten met een lange afstand tot de arbeidsmarkt (> 2 jaar) worden één keer per jaar uitgenodigd voor een gesprek met een inkomensconsulent (doelgroep participatie). Het doel van dit gesprek is inzicht te krijgen in hoe een cliënt participeert in de samenleving en hem/haar daarin te motiveren en te helpen. Wanneer dit niet het geval is wordt geprobeerd om hem of haar zoveel mogelijk te begeleiden naar vrijwilligerswerk. Hoewel het gesprek niet verplicht is, maken de meeste mensen wel gebruik van het gesprek. Wanneer men vrijwilligerswerk wil gaan doen wordt er, afhankelijk van de gemeente, doorverwezen naar Voorschoten Voor Elkaar of naar de Vrijwilligerscentrale. Zij zijn de partijen waarnaar inkomensconsulenten inwoners konden doorverwijzen voor begeleiding naar vrijwilligerswerk.

Bestandsanalyse doelgroep participatie

Over het algemeen is te zien dat de doelgroep participatie in de afgelopen maanden in zowel Voorschoten als Wassenaar afgenomen is. In Voorschoten betreft dit een daling van 3,2% en in Wassenaar met 2,5%. Het is aannemelijk dat deze mensen zijn uitgestroomd omdat zij een de AOW leeftijd hebben bereikt, dan wel verhuisd zijn, werk hebben gevonden of anderszins uitgestroomd zijn.

Hoofdstuk 5: Divosa Benchmark Werk en Inkomen

De Divosa benchmark 2020 (aug) is bijgevoegd bij deze Marap. Opvallende zaken uit deze benchmark zijn hieronder puntsgewijs weergegeven. Op basis van deze Marap en de Divosa benchmark zijn de focus en uitdagingen, beschreven in de informatiebrief aan de raad, gebaseerd. De benchmark is opgesteld voor de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar samen. De resultaten van deze drie gemeenten zijn hier dan ook in samengevoegd en kunnen niet los van elkaar worden getoond.

Bestandsontwikkeling

Het bijstandsbestand is gestegen. Te zien is dat de instroom net als bij veel andere gemeenten in maart en april piekt, wel ligt de instroom in de maanden juni, juli en augustus iets lager dan landelijk gemiddeld. De verhoogde instroom komt voort uit de coronacrisis en de crisismaatregelen welke in maart zijn getroffen. Het uitstroombestand ligt voor de drie gemeenten onder het gemiddelde van de andere gemeenten, dit kan ermee te maken hebben dat het aantal vacatures binnen de arbeidsmarktregio ZHC flink is teruggelopen. In de grafiek 'reden beëindiging is werk (%)' is te zien dat de uitstroom naar werk terugloopt. Het aantal beëindigde uitkeringen met als reden uitstroom naar onderwijs is eveneens laag, onderwijs en opleidingen hebben een tijd lang stil gelegen. Vanaf heden trekt dit zowel lokaal als landelijk weer iets aan.

Financiën

Te zien is dat de gemiddelde jaarprijs van een netto bijstandsuitkering hoger is dan het landelijk gemiddelde. De exacte oorzaken hiervan zijn niet met zekerheid vast te stellen. Zo kan dit worden verklaard door een lager dan gemiddeld bedrag aan verrekenbare inkomsten en een gedaalde incassoquote. Daarnaast wordt de prijs afgezet tegen een landelijk gemiddeld bedrag, waarbij geldt dat niet iedere gemeente hetzelfde budget ontvangt voor een bijstandsuitkering op basis van het verdeelmodel. Hierin worden namelijk meerdere factoren, waaronder de demografische samenstelling, meegewogen.

Werk, re-integratie en participatie

In de grafiek 'percentage personen BUIG met een voorziening' is te zien dat het aantal mensen met een voorziening is gestegen in de afgelopen periode. Hierin wordt gekeken naar het aantal mensen met zowel een bijstandsuitkering als een re-integratievoorziening. Het is logisch dat deze doelgroep stijgt aangezien het gehele bestand is gestegen, toch ligt het aantal hoger dan landelijk het geval is.

Maatregelen en overtreden inlichtingenplicht

De maatregelquote (het aantal maatregelen ten opzichte van het totale bijstandsbestand) is in het begin van het jaar licht gestegen en daarna met 0,1% onder het landelijk gemiddelde gedaald. Deze daling is te verwaarlozen. Het gemiddelde bedrag dat terugkomt wanneer iemand de inlichtingenplicht schendt en een maatregel krijgt en moet betalen is gedaald en uiteindelijk onder het landelijk

gemiddeld geëindigd. Het gemiddeld bedrag nieuwe vorderingen vanwege overtreden inlichtingenplicht zit 1% boven het landelijk gemiddelde.

Debiteuren

Het percentage vorderingen waarop wordt afgelost, is in de afgelopen maanden met bijna 10% toegenomen, deze ontwikkeling wordt landelijk herkend. Ook op het gebied van de gemiddelde ontvangsten ten opzichte van de uitgaven BUIG is in de afgelopen maanden een stijging van bijna 1% te zien.

Bedrijfsvoering

In dit hoofdstuk zijn alleen cijfers over de duur van de behandeling van een aanvraag opgenomen. Deze ligt normaal gesproken ruim onder het landelijk gemiddeld maar is in de maanden april en mei langer vanwege de druk en het grote aantal vragen voor de Tozo en bijstand. Inmiddels zitten we weer onder het landelijk gemiddeld qua gemiddelde doorlooptijd.

Hoofdstuk 6: Minimabeleid en schuldhulpverlening

Met ingang van 1 januari 2019 is het nieuwe minimabeleid 2019-2022 vastgesteld. Het effect van dit beleid met name op de armoedeval is in het eerste en tweede kwartaal van 2020 onderzocht. In het onderzoek Armoedeval werd het effect gemeten van alle landelijke regelingen (zoals toeslagen van de belastingdienst), en gemeentelijke (minima)regelingen, op de portemonnee van verschillende huishoudtypen. De raden van Voorschoten en Wassenaar hebben het onderzoek Armoedeval ontvangen in juli 2020, tegelijk met een tussenevaluatie van het minimabeleid. Voor verdere aantallen over het gebruik van de regelingen wordt verwezen naar de tussenevaluatie minimabeleid.

Minimabeleid 2019 Wassenaar en Voorschoten

Periodiek worden de uitgaven en aantallen van dit minimabeleid, én de bijzondere bijstand gemonitord. Er is nog geen stijging te zien van het aantal toekenningen/cliënten van minimaregelingen, sinds het begin van de coronacrisis. De aantallen zijn per regeling vergelijkbaar of zelfs iets lager, dan over diezelfde periode in 2019. De verwachting is dat het gebruik van de minimaregelingen nog zal stijgen, door een vermoedelijk hoger armoedecijfer.

Hieronder volgt een overzicht per gemeente met betrekking tot gebruik van een deel van de regelingen en bijzondere bijstand. De periode januari tot en met augustus 2019 wordt vergeleken met de periode januari tot en met augustus in 2020.

Voorschoten	2019	2020
Regeling maatschappelijke participatie	218	216
Computerregeling	7	14
Tabletregeling	11	9
Individuele inkomenstoelage	107	117
Internetkosten	56	57
Bewindvoering	48	47
School sport en cultuurkosten basisonderwijs	58	63
School, sport en cultuurkosten voortgezet onderwijs	49	48
Totaal unieke cliënten van alle minimaregelingen en bijzondere bijstand (partners niet meegerekend)	290	275

Wassenaar	2019	2020
Regeling maatschappelijke participatie	312	278
Computerregeling	18	20
Tabletregeling	9	15
Individuele inkomenstoelage	139	135
Internetkosten	71	77
Bewindvoering	30	35
School sport en cultuurkosten basisonderwijs	64	60
School, sport en cultuurkosten voortgezet onderwijs	57	50
Totaal unieke cliënten van alle minimaregelingen en bijzondere bijstand (partners niet meegerekend)	397	347

Schuldhelpverlening

Wassenaar

Meer aanmeldingen schuldhelpverlening

In de eerste helft van 2019 waren er in de gemeente Wassenaar 21 aanmeldingen voor schuldhelpverlening bij Plangroep. In 2020 zijn dit er vier meer, namelijk 25. Hieronder is een overzicht van het aantal aanmeldingen in de eerste helft van 2019 en 2020. Het aantal mensen dat enige vorm van schuldhelpverlening heeft ontvangen is 126.

Aanmeldingen Plangroep	2019	2020
januari	4	4
februari	2	3
maart	4	7
april	3	2
mei	5	5
juni	2	1
juli	1	3

Voorschoten

Aanmeldingen schuldhulpverlening nagenoeg gelijk gebleven.

Hieronder worden het aantal meldingen voor schuldhulpverlening bij Plangroep weergegeven in de eerste helft van 2019 en 2020. In de eerste helft van 2019 ging het om 18 meldingen en in 2020 om 15 meldingen. Het aantal mensen die enige vorm van schuldhulpverlening ontvangen is 120.

Aanmeldingen Plangroep	2019	2020
januari	4	2
februari	1	3
maart	3	1
april	1	2
mei	3	2
juni	4	1
juli	2	4